

Metode ved opgørelse af praktikpladsstatistikken

Generelt om datakilder i praktikpladsstatistikken

Praktikpladsstatistikken er udarbejdet på baggrund af de registreringer, som erhvervsskolerne har foretaget i deres administrative systemer. Oplysninger fra de administrative systemer samles i to registre: EASY-S og EUD-indberetningen. Registrerne bliver løbende opdateret, hvilket kan påvirke opgørelserne senere¹.

Uddannelsesaftaler, skolepraktik og uddannelser uden virksomhedspraktik

Erhvervsuddannelserne er vekseluddannelser. Det betyder, at eleverne på deres hovedforløb veksler mellem ophold på skole og i virksomhed. Hovedparten af uddannelsen foregår typisk i en praktikvirksomhed, hvor eleven søger og indgår en uddannelsesaftale – det vil sige en praktikplads. Det er elevernes uddannelsesaftaler, der er udgangspunktet ved opgørelse af praktikpladssituationen.

Der findes fire forskellige varianter af *uddannelsesaftaler*:

- *Ordinære uddannelsesaftaler*, som er den mest almindelige form for uddannelsesaftale. Her har eleven indgået en aftale med mester, der omfatter hele hovedforløbet.
- *Korte uddannelsesaftaler* er en uddannelsesaftale, som kun gælder for en del af uddannelsen, nærmere bestemt for mindst én skoleperiode og mindst én praktikperiode i hovedforløbet.
- *Kombinationsaftaler*, der er en uddannelsesaftale mellem en elev og flere virksomheder.
- *Ny mesterlære aftaler* omfatter som udgangspunkt hele praktik- og skoleforløbet, det vil sige både grund- og hovedforløb. Aftalerne behøver dog kun at omfatte den grundlæggende praktiske oplæring samt én skoleperiode og én praktikperiode i hovedforløbet.

De registrerede uddannelsesaftaler omfatter både skole- og praktikperioder.

Ophæves uddannelsesaftalen, skal eleven indgå en *restuddannelsesaftale* med en ny virksomhed for at kunne færdiggøre sin uddannelse.

¹ Tallene er foreløbige og skal tages med det forbehold, at registeret løbende opdateres. Erfaringen er, at der for tilgangen af uddannelsesaftaler er tale om et begrænset antal aftaler, der ikke er nået at blive rettidigt inddateret i registrene. Dog er efterslæbet større i sommerferiemånederne. Vedrørende afbrudte aftaler viser erfaringen, at der kan gå lang tid fra ophøret og frem til, at skolerne får kendskab til dette og dermed kan registrere ophøret i de administrative systemer. Statistikken er opgjort på registreringer til og med den 15. i måneden efter opgørelsestidspunktet for data fra EASY-S. Data fra EUD-indberetningen er opgjort umiddelbart efter opgørelsestidspunktet.

Hvis eleven ikke kan få en uddannelsesaftale, er *skolepraktik* en mulighed, men det afhænger blandt andet af, om uddannelsen udbydes med skolepraktik, og om eleven opfylder EMMA-kriterierne².

Når eleven er i skolepraktik, er der fortsat mulighed for at indgå en restuddannelsesaftale, hvorved skolepraktikken ophører. Det er også muligt at indgå en *delaftale* med en virksomhed mens eleven er i skolepraktik. Endelig kan skolepraktikelever komme i *virksomhedsforlagt undervisning*. Ved virksomhedsforlagt undervisning i skolepraktik gennemfører en virksomhed i en periode praktikundervisning på skolens vegne og på skolens ansvar. Hvis en skolepraktikelev under praktikundervisning i en virksomhed skal deltage i virksomhedens produktion, skal der indgås en delaftale.

De tre erhvervsuddannelser Byggemontagetekniker og Webintegrator og tidligere Sundhedsservicesekretær er ikke vekseluddannelser, som de øvrige erhvervsuddannelser. Uddannelserne gennemføres udelukkende med skoleundervisning. De tre uddannelser benævnes *uddannelser uden praktik i en virksomhed* i statistikken.

Praktikpladssøgende

Praktikpladssøgende elever defineres som alle elever, der aktivt søger en praktikplads³. Fra september 2019 inkluderes elever i skolepraktik som en del af begrebet 'praktikpladssøgende'.

Der findes tre nøgletal om praktikpladssøgende i praktikpladsstatistikken:

- *praktikpladssøgende i alt*

heraf:

- *praktikpladssøgende med afsluttet grundforløb⁴*
- *og praktikpladssøgende i gang med grundforløbet*

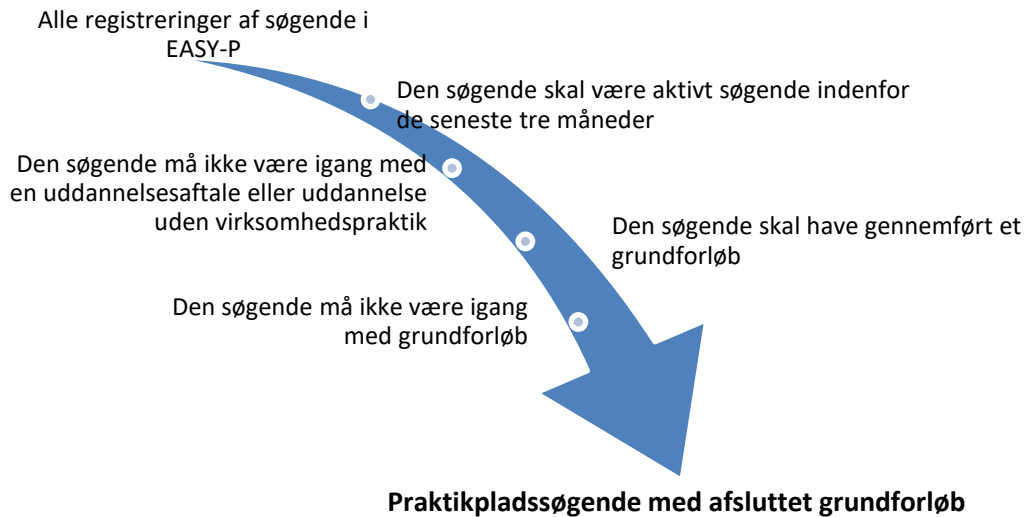
Praktikpladssøgende med afsluttet grundforløb: har gennemført et grundforløb og er ikke i gang med et nyt grundforløb, en uddannelsesaftale eller er i uddannelse uden virksomhedspraktik. Praktikpladssøgende med afsluttet grundforløb omfatter elever, der er i gang med skolepraktik på hovedforløbet. Derudover har de søgende med afsluttet grundforløb bekræftet deres søgeønske inden for de seneste tre måneder eller er blevet søgende inden for de seneste tre måneder.

² Eleven skal være Egned, Mobil geografisk, Mobil fagligt og Aktivt praktikpladssøgende (EMMA) fra 8 uger før afslutningen af grundforløbet og under hele skolepraktikforløbet.

³ Der har været ændringer i definitionen af praktikpladssøgende flere gange. I notater fra januar 2013 til september 2019, blev søgende opgjort som elever, der søger praktikplads og ikke er i gang med et hovedforløb.

⁴ Praktikpladssøgende elever med afsluttet grundforløb dækker både over elever i skolepraktik og elever, der har afsluttet grundforløbet, men ikke er i gang med en erhvervsuddannelse.

Metoden bag opgørelsen af nøgletallet *Praktikpladssøgende med afsluttet grundforløb* er illustreret i nedenstående figur:

Praktikpladssøgende i alt: er ikke i uddannelsesaftale og har bekræftet deres søgeønske inden for de seneste tre måneder eller er blevet søgende inden for de seneste tre måneder.

Praktikpladssøgende i alt består således af:

- praktikpladssøgende med afsluttet grundforløb og
- praktikpladssøgende elever, der er i gang med et grundforløb

Elever, der er i gang med et grundforløb og søger praktikplads, har fortsat mulighed for at finde en praktikplads eller starte hovedforløbet i skolepraktik på uddannelser, der udbydes med skolepraktik.

Metoden bag opgørelsen af nøgletallet *Praktikpladssøgende i alt* er illustreret i nedenstående figur:

For at synliggøre elevernes mulighed for at færdiggøre deres erhvervsuddannelse opdeles praktikpladssøgende efter, om der søges praktikplads på uddannelser, hvor skolepraktik tilbydes som en mulighed eller på uddannelser, hvor skolepraktik ikke tilbydes.

Der registreres på nuværende tidspunkt kun få praktikpladssøgende til social- og sundhedsuddannelsen og den pædagogiske assistentuddannelse.

I Børne- og Undervisningsministeriets datavarehus, uddannelsesstatistik.dk, findes opgørelser af *praktikpladssøgende i alt, praktikpladssøgende med afsluttet grundforløb, praktikpladssøgende i gang med grundforløbet og elever i skolepraktik* tilbage til 2008. Nøgletallene kan fordeles efter, om der søges praktikplads på uddannelser, der bliver udbudt med eller uden skolepraktik.

Tælleprincipper i praktikpladsstatistikken

Indgåede aftaler

I praktikpladsstatistikken opgøres indgåede aftaler:

- de seneste 3 måneder
- de seneste 12 måneder

I Børne- og Undervisningsministeriets datavarehus er det desuden muligt at opgøre indgåede aftaler i løbet af en periode fx måned, kvartal etc.

En og samme elev kan indgå mere end én aftale i en opgørelsesperiode. Eleven har dog kun én *igangværende* uddannelsesaftale ad gangen.

For korte aftaler medtælles kun den første korte aftale for eleven på uddannelsen. Ved skift af uddannelse tæller elevens efterfølgende korte aftale på den nye uddannelse igen med blandt de korte uddannelsesaftaler.

For ordinære kombinationsaftaler anvendes samme tællemetode som for korte aftaler.

Nytilgang til skolepraktik

Begrebet nytilgang til skolepraktik forstås på den måde, at eleven ikke tidligere har været i gang med skolepraktik på den pågældende uddannelse⁵.

Tilgang til virksomhedsforlagt undervisning og delaftaler under skolepraktik

Ved opgørelser af tilgangen til virksomhedsforlagt undervisningsforløb tælles alle undervisningsforløb, hvilket også er tilfældet for delaftaler under skolepraktik.

⁵ Uddannelsen på baggrund af cøsaformåls-nummeret.

Bestandsopgørelser

I bestandsopgørelserne tæller hver elev kun en gang. Følgende bestande bliver opgjort ultimo hver måned i praktikpladsstatistikken:

- igangværende aftaler
- elever i gang med uddannelser uden virksomhedspraktik
- elever i gang med skolepraktik
- praktikpladssøgende elever

Praktikårselever

Antal praktikårselever måles på baggrund af alle igangværende aftaler de seneste 12 måneder.

En praktikårselev er en beregnet måleenhed for tid i praktik i en virksomhed i løbet af et år. Det er rullende år og opgørelsen dækker derfor de seneste 12 måneder og tilsvarende perioder tidligere. I opgørelsen tages der udelukkende hensyn til antallet af dage, som i alt er tilbragt i praktik blandt alle praktikaftaler på uddannelsens hovedforløb.

Antallet af praktikårselever bliver beregnet som antallet af dage, alle elever har været i uddannelsesaftale i løbet af et år, divideret med antallet af dage i året. Én elev, som er i uddannelsesaftale hele året, og to elever, der hver især er i aftale i halvdelen af året, tæller begge som én praktikårselev.

Alle aftaler, både fuldførte, afbrudte og igangværende, indgår med den del, som ligger inden for de seneste 12 måneder. Aftaler, som løber over flere år, tæller med i hver af perioderne med det antal dage, som varigheden i perioden dækker over.

Social- og sundhedsuddannelsen samt den pædagogiske assistentuddannelse

Praktikpladsstatistikken inkluderer fra 2010 aftaler for elever på social- og sundhedsuddannelsen og dele af den pædagogiske assistentuddannelse, som foregår på social- og sundhedsskolerne. Sammenlignes opgørelser af praktikpladssituationen før og efter januar 2010, er det vigtigt at være opmærksom på dette.

Da indførelsen af de to uddannelser i praktikpladsstatistikken baserer sig på en omfattende ændring i registreringen af elevernes aktiviteter på social- og sundhedsskoler, skal det understreges, at praktikpladsstatistikens opgørelser for 2010 af aftaler på de to uddannelser er usikre. Aftaler på den del af den pædagogiske assistentuddannelse, som foregår på professionshøjskolerne, indgår ikke i fuldt omfang i 2010-2011. Erfaringsmæssigt foregår 25 procent af aktiviteten på denne uddannelse på professionshøjskolerne. Disse skoler er dog gradvist kommet med i praktikpladsstatistikken.

Flexkombiaftaler

Muligheden for at indgå flexkombiaftaler ophørte ved udgangen af 2007. Nye flexkombiaftaler er derfor fra 2007 og frem talt med under korte aftaler, mens flexkombiaftaler, der allerede var indgået før 2007, fortsat er opgjort som igangværende flexkombiaftaler i årene efter 2007.

Offentliggørelse

Ud over tabellerne i månedsnotatet, offentliggør Børne- og Undervisningsministeriet detailstatistikker fordelt på alder, bopæl, brancher, herkomst, institutioner, køn, aftaletype, lærestedets beliggenhed, uddannelse, tid og virksomhedsform.

Detailstatistikkerne kan findes i datavarehuset, uddannelsesstatistik.dk, som tilgås via Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside eller følgende link:

<https://uddannelsesstatistik.dk/Pages/Topics/22.aspx>